

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Jum. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 fil.
 Telefon p. oraș și in-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi numărul 1 a.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarif.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ.

Rezistența României.

România a intrat în războiul mondial cu toată energia și entuziasmul de care era capabilă, fără să fi fost condusă de altă țintă decât de aceea de a lupta pentru o cauză dreaptă alături de națiunile civilizate.

Ea a făcut toate sacrificiile îngăduite unui popor, fără a sta la tocmeală și fără a-și precupeți un concurs atât de necesar cauzei comune, în momentul intrării României în război.

Desinteresarea, devotamentul și abnegațiunea de care a dat probă România în timpul celor doi ani de torturi și suferinți, cum și bravura neînfrântă a regimentelor române, au făcut dovada că țara noastră era chemată prin calitățile poporului ce-o locuiește la un mare și splendid viitor.

În clipa când victoria definitivă s'a declarat de partea Aliaților, România nu s'a mirat nici un singur moment, deoarece niciodată nu-i trecuse prin minte ideea că războiul s'ar fi putut termina astfel decât prin năruirea puterilor centrale.

Liniștită și senină, România a așteptat ca împreună cu tovarășii săi de arme, să culeagă roadele victoriei, în limitele în care lucrul acesta era permis de sentimentul de echitate și de drepturile istorice ale popoarelor.

Mare a fost însă mirarea României văzând că în loc să fie tratată în conformitate cu jertfele ce făcuse, se afla espusă să fie sacrificată intereselor acelor, pe cari fusese chemată să-i combată.

Mirarea și nedomirirea României, au crescut însă și mai mult atuncea când a văzut că vre-o câți-va inși, formează din propria lor putere, un tribunal suprem, cu misiunea de a împărți dreptatea pe pământ.

Zadarnic, vocea României s'a făcut din ce în ce mai limpede și mai sonoră, pentru a ajunge mai bine la urechile consiliului atot stăpânitor, zadarnic și-a lămurit drepturile, zadarnic a încercat să-și legitimizeze aspirațiile.

Bătrânii, cu fruntea încinsă de laurii celebrității, împărțeau dreptatea așa cum înțelegeau ei că trebuie împărțită, înconjurați de-o atmosferă de umanitarism confuz, ce nu avea nimica comun cu realitatea.

Rând pe rând, România s'a văzut amenințată să fie sacrificată, Serbiei, Bulgariei, Austriei și în fine Ungariei, fără ca să se fi ținut seamă de consiliul celor cinci dela Paris, de marele bine făcut omenirii prin lovitură decisivă dată de armatele române, bolșevismului maghiar.

Opinia publică de pretutindeni, cum și presa națiunilor civilizate, își ridică glasul în favoarea României, încercând să facă să înțeleagă pe cei cinci membri ai consiliului, că bunul simț și rațiunea nu pot admite ca o țară aliată să fie robită economic și lovită în prestigiul ei.

Revolta aceasta exprimată spontan și protestările națiunilor civilizate, nu au avut însă darul să scoată din liniștea lor olimpiană — pe cei cinci patriarhi obosiți de ani și de greutatea sforțărilor făcute în timpul războiului.

Neerulțumirile ce stârnesc prin nedreptățirea propriilor lor prieteni și aliați, în favoarea acelor cari nu au încetat încă să

fie considerați dușmani, le trec pe la urechi, fără să-i atingă și să-i miște.

România, care a trecut prin prea multe și grele încercări pentru a se mai lăsa intimidată, înțelege că nu în modul acesta se poate asigura pacea popoarelor.

Nu înjosind pe cel brav și cinstit, nu lovind în interesele lor cele mai vitale pe aceia cari și-au făcut datoria pe deplin, se poate stabili o ordine de lucruri, ideală, numai pentru câțiva inși.

Convinsă de legitimitatea drepturilor ei, susținută de întreaga presă și opinie publică a națiunilor civilizate, națiunea română, a declarat pe față că nu va suferi nici o încălcare a drepturilor sale sfinte și că va rezista tuturor presiunilor și tuturilor amenințărilor, până în momentul când va reuși să facă să i se acorde un tratament spre care totul o îndreptățește să aspire.

Aceasta este voința poporului român și să nu se uite că voințele și energiile ce nu sunt pornite din vanitate, din interese și din considerațiuni de amor propriu, nu pot niciodată fi înfrânte, de oare ce ele dobândesc prin forța împrejurărilor o soliditate de granit.

Rostul misiunii dlui Clerk

Iată, după informațiile sosite, împrejurările în care Antanta a dat dlui Clerk, misiunea de a veni la București, ca reprezentant al Conferinței:

Conferința de pace, a fost înștiințată de către amiralul Trubridge, membru în comisia interaliată din Capitala Ungariei, că România e pe punctul de a încheia cu maghiarii pace separată.

Conferința alarmată de știrea aceasta, a decis trimiterea unui ultimatum.

Reprezentantul Italiei, Tittoni, văzând că procedeu acestuia pripit al Conferinței, putea să aibă urmări dezastruoase, a intervenit cu energie, arătând că informația amiralului putea fi greșită și că în orice caz nu acesta era indicat să ducă la București ultimatumul Conferinței de pace.

În cele din urmă s'a ajuns la concluzia să se trimită un ultimatum pe cale diplomatică, însă ultimatumul acesta să fie dus de d. Clerk.

Motivul pentru care d. Tittoni s'a opus ca nota să fie adusă la București de amiralul Trubridge, a fost că acesta în calitate sa de militar, ar fi luat misiunii orice caracter diplomatic.

Pe de altă parte presa franceză se declară încântată de faptul, că trimițându-se în România un delegat englez, Franța s'a văzut scutită de neplăcerea de a se pune într-o situație grea față de România, prin intermediul unui reprezentant al său.

Ziarele franceze adaugă că trimisul Conferinței la București, este un bulgarofil convins

Ziarul „Matin”, constată că misiunea lui Clerk la București, ar avea ca rezultat retragerea trupelor române din Ungaria.

Ziarul francez adaugă că, Ungaria, va rămâne din nou pradă anarhiei.

† Vasile Herpău.

Eri seară am primit dureroasă știre, că Vasile Herpău, doctorand, după o lungă și grea boală a murit la 5 Sept., în Ucea-de-jos.

După moartea tragică a medicului dr. Suba, vestea stingerii din viață a lui V. Herpău provoacă o impresiune nespuse de dureroasă, întru cât acesta se număra între studenții cu multă ambiție și cu multă dragoste pentru medicină.

Herpău, promitea să ajungă un medic priceput și cinstit, cu care țara ar fi putut să se onoreze.

Vasile Herpău care s'a născut din părinți țărani, s'a luptat cinci ani de zile cu toate mizeriile vieții de student valah sărac, a făcut toate campaniile războiului cu Serbia, Italia și Rusia.

Studențimea universitară română din Cluj, pentru interesele căreia el a lucrat atâta timp, resimte pierderea acestui bun coleg, prieten sincer și român adevărat.

Fie-i țărâna ușoară!

Cazul colonelului Romanelli.

Se știe că colonelul italian Romanelli, care s'a opus la intrarea trupelor române în Budapesta, a fost arestat din ordinul comandamentului nostru, de acolo.

„Dacia” luând un interview, cu privire la această chestiune generalului Ferrigo, atașatul militar al Italiei la București, acesta a declarat în esență următoarele:

„Colonelul Romanelli e mai puțin vinovat de cum se crede. Avertismentul trimis de el comandantului român, nu avea intenția să oprească înaintarea trupelor; era numai un gest prin care el încerca să evite vărsările de sânge inutile și să pună astfel la adăpost viața cetățenilor pașnici din Budapesta. Singura greșală ce i se poate imputa este faptul că a încercat o asemenea intervenție fără a fi avut o însărcinare oficială în aceasta privință. Colonelul Romanelli nu era de fapt în Budapesta un reprezentant al Italiei ci numai un delegat pentru protejarea supușilor italieni foarte numeroși în acest oraș. El nu avea la dispoziția sa decât un singur ofițer, un locotenent. Atitudinea lui prin urmare nu pote fi privită ca atitudinea Italiei. Ceea ce a făcut, a fost în nume propriu.

Nu e mai puțin adevărat însă că gestul său a fost pe urmă și exploatat. Colonelul Romanelli n'a lucrat după ordinele Conferinței dela Paris, dar imediat după el primul ministru al Franței d. Clemenceau făcea acelaș lucru. Astăzi se știe că Conferința dela Paris a fost împotriva intrării trupelor române în Budapesta.”

Revolta militară din Croația.

Roma. Ancheta ce-a urmat după suprimarea scurtei revolte militare din Croația, a dovedit, că revolta avea un caracter vădit dușmănos împotriva monarhiei sârbe.

Încă nu se știe, dacă revolta a fost instigată și de-o putere din afară.

O ordonanță a comandamentului român din B.-Pesta.

D. general Mărdărescu, comandantul trupelor de ocupație în Ungaria a luat următoarele dispoziții relativ la regulamentul călătoriei dincolo de Tisa.

Pentru persoanele domiciliat în Ungaria, în zona ocupată de trupele noastre (cuprinse între Tisa și Dunăre, zona ocupată de ceho-slovaci la nord și zona franco-sârbă la sud), călătoria se va face pe baza unor bilete de călătorie cu fotografie și eliberate de autoritățile polițienesti locale și vizate de comand. militare cele mai apropiate.

Pentru locuitorii din Budapesta și împrejurimi, cari au interese în comunele dimprejur, comandamentul militar al Budapestei va stabili raze ce va crede de cuviință, în interiorul căreia călătoria poate să se facă numai pe baza legitimațiilor de identitate ale autorităților civile, fără de vre-o viză militară.

Pentru călătoria în interiorul zonei arătată mai sus, dar numai din o localitate la alta vecină se aprobă ca să nu se facă numai pe baza legitimațiilor de identitate a autorităților civile, fără a fi nevoie de vre-o viză militară.

Persoanele domiciliat în zona arătată cari doresc să călătorească în afară de zona ocupată de trupele noastre, însă numai în zona ocupată de ceho-slovaci, în Austria, în zona ungară ocupată de sârbi și de jugoslavi vor putea călători pe baza unui permis cu fotografie, eliberat de autoritățile locale și vizat de comandamentul trupelor sau comandamentele de grupuri și divizii.

Toate persoanele cari doresc să călătorească afară din zona ocupată de trupele noastre, vor fi obligate a scoate un pașaport dela autoritățile locale respective, care va fi vizat de comandantul trupelor din Budapesta.

Până la noi dispozițiuni se interzice intrarea persoanelor civile din zona arătată, în zona ocupată dela răsărit de Tisa și viceversa, cu excepție pentru persoanele civile care călătoresc în interese oficiale și posed un ordin de serviciu special, semnat de autoritățile militare. Asemenea va fi permisă trecerea peste Tisa tuturor persoanelor civile refugiate și cari pot dovedi, că sunt refugiate și originari din teritoriul dela Ost sau Vest de Tisa.

Aceste persoane care se repatriază vor avea voie a transporta cu sine până la 100 kgr. bagaje de persoană.

Permisele celor ce se repatriază nu vor fi valabile, decât pentru o singură călătorie (pentru dus) și vor fi eliberate de autoritățile civile, vizate de autoritățile militare.

Cei, care se repatriază din zona dela Est de Tisa în zona dela Vest de Tisa, vor da o declarație la Comandamentul militar, care le vizează biletul, că pleacă definitiv și nu se mai întorc.

Comandamentele militare vor putea autoriza ca locuitorii ce au proprietăți pe ambele maluri ale Tisei, să poată trece de o parte și de alta pe baza unui permis eliberat însă numai pentru localitățile de pe malul Tisei.

Toate celelalte permise eliberate nu vor putea fi date decât pentru o singură călătorie dus și întors, iar valabilitatea nu va trece mai mult de 30 zile.

Se vor respecta pașapoartele eliberate de statele aliate.

Persoanele care vor contraveni dispozițiilor de mai sus, se vor da în judecata Curților marțiale.

Știri din Basarabia.

D. Dobrescu, magistrat din Tighina, care fusese luat prizonier de bolșevici cu prilejul incursiunii acestora în acel oraș, a fost ținut până acum la Odesa, dsa a fost eliberat acum câte-va zile.

D. Halipa a trimis M. S. Regelui o telegramă de omagiu, în numele Zemstvorilor județene întrunite în congres la Chișinău.

La facultatea farmaceutică a facultății de medicină din Iași s-a înscris un număr neobișnuit de mare de studenți basarabeni.

La Chișinău se va deschide în curând liceul militar.

— Abonații cari își schimbă domiciliul sunt rugați, ca deodată cu noua adresă să ni-o comunice și pe cea veche, căci în caz contrar expedierea sufere întârziere.

INFORMAȚII.

— Curtea marțială a corp. II, a scos de sub anchetă pe mitropolitul Conon, acuzat, după cum se știe că a iscălit un apel, ce a fost aruncat în tranșeele inamice.

— Termenul pentru depunerea candidaturilor de cameră și senat în vederea alegerilor generale a fost prelungit cu 5 zile.

Se știe că ultimul termen a fost până Duminecă 14 c.

— Militarii grade inferioare mobilizați, deveniți invalizi din cauza războiului (1916—1919) se scutesc pe viață de impozitul personal.

— Regele a semnat la Sinaia decretul lege pentru reforma agrară în Ardeal.

Deasemeni a semnat un alt decret lege pentru sporirea pensiilor militarilor cari au făcut campania.

— D. Oscar Kiriacescu, ministru de finanțe a demisionat dela R. M. S. unde era titularul direcției generale, în vederea candidaturii dsale la Dâmbovița, pe lista liberală.

— „Chicago Tribune“ afirmă că la fixarea graniței bulgare delegația americană a făcut rezerve cu privire la Dobrici. Urmând punctul de vedere al președintelui Wilson, delegația americană cere ca frontiera Dobrogei să fie ușor rectificată așa ca regiunea Dobrici să revie Bulgariei.

Delegația americană susține însă o schimbare a tratatului din 1913 și cu privire la Vidin, care e situat pe malul sudic și care aparține Bulgariei, deși majoritatea populației e românească. România ar obține astfel un cap de pod la Vidin.

— Inmulțindu-se trenurile de aprovizionare — alimente și mărfuri — ce vin din Franța, comisiunea superioară franceză de control a cerut direcțiunii generale C. F. R. o evidență clară a acestor trenuri și a materialului rulant care intră în țară.

Comisiunea superioară franceză de control a cerut direcțiunii C. F. R. ca re-expediarea vagoanelor în Franța, să se facă pe cât de repede posibil dată fiind nevoia de a se aproviziona și alte țări cum și criza de material rulant din Franța.

— „Journal de Débats“ publică următoarea știre din Belgrad:

„S'a primit aseară o comunicare oficială despre o notă a Conferinței și despre o telegramă a dlui Clemenceau pentru România.

Asigurările pe cari ministrul Franței n'a încetat să le dea guvernului sârb sunt astfel din fericire confirmate, căci e bine să se știe că România a fost oficial prevenită despre hotărârea irevocabilă a Conferinței pentru delimitarea frontierei Banatului.

Se speră că aceasta va pune capăt pretențiilor românești asupra Banatului.

După cum se vede, măsurile Conferinței față de România, au umplut de bucurie pe sârbi.

Bulgarii se bucură, germanii de asemenea, într'un cuvânt se bucură toți aceia cari au fost considerați altădată de dușmanii omenirii.

— Suntem informați că în cele mai apropiate zile va pleca din Arad un tren, cu care vor fi repatriați toți străinii din Arad, cari și-au anunțat această dorință biroului de repatriere din Arad.

— Primăria București a contractat în Transilvania aducerea a 13 mii vagoane lemne, pentru nevoile populației.

— Bulgarii, atunci când le vine bine fac declarații de dragoste; aceasta însă împiedică însă să se intereseze pe cât permise, cu privire la aceea ce se petrece la noi.

Așa de exemplu, se anunță că fost prinși pe o șalupă, ce făcea explorări în apele românești, benocând malul nostru în fața lacului Greaca un maior, 2 căpitani, 2 locotenenți, 1 sublt., 1 plutonier restul până la 28 soldați, toți aparținând armatei bulgare.

Când șalupa s'a apropiat, cei pe șalupă, somați de graniceri, au aruncat armele în apă și apoi s'au predat.

— Presa bulgară, aduce călduroase omagii Americii, pentru faptul că aceasta a luat apărarea Bulgariei.

— D. Hugo Schreiber, fost maior armata austro-ungară, președinte al secțiunii arădane a societății culturale a șvabilor, secție înființată zilele trecute, a prezentat ieri înaintea dlui prefect, dr. I. Marșieu dorința șvabilor cu privire la ființarea unei școli medii în Arad, având ca limba de predare, limba germană. Motivează înființarea acestei școli numărul celor 60—70 mii de șvabi, ce trăiesc în Arad și împrejurimea lui.

— Unele ziare franceze, scriu că sfârșitul lui August trecut, Franța, Belgia, Grecia, Italia, Anglia, Olanda, Elveția, România și Jugoslavia, prin reprezentanții au semnat o convenție ce organizează Serviciul Orient-Expres, înlocuindu-se astfel cu Orient-Expres. Trenul acesta va duce călători fără transbordare dela Calais Boulogne la București, Atena și Constantinopol.

— Elevii din teritoriile noi aliate Basarabia, Bucovina, Transilvania, Crișana, Maramureș și Timișoara, sunt primiți în mod excepțional fără concurs în intrarea în școala națională de poduri și șosele, cu condițiunea de a avea absolvit cursul liceal complet. În cursul anului școlar, acești elevi vor fi șterși din controlul școlii, dacă se vor dovedi că nu au făcut gătirea necesară.

x Legător de cărți Iustin Arad, Arad str. Weitzer vis-a-vis de poștea. — (Nr. A. 380)

x Sanatoriul Dr. Mann, Arad, str. zinczy nr. 10. Camere cu frontul spre sud. Sala de operațiune aranjată modern. Dietetică. Laboratoriu de Röntgen. Tratamente moderne. Alegerea medicului după plăcuța. Ma 278—5

Impotriva colportorilor de știri

Extras din Ordonanța Nr. 21

1. Vor fi considerați ca infracțiune a) acei cari, fără rea credință, în localuri publice, gări, trenuri, pe străzi vor comunica, colporta, comenta în chip știri, fie adevărate, fie imaginare, păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultimă instanță, cu închisoare până la un an și amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor comite în scopul de a spiona, sau tratate aplică pedepsele prevăzute de legile în vigoare în timp de război.

Centralizarea politică a Ungariei.

Turneul politic al lui Șt. Friedrich. —

Convins, că nu poate să obțină sprijinul politic din Budapesta, prim-ministrul Ștefan Friedrich, încearcă acum să-și asigure sprijinul politic.

Pentru acest scop, însoțit de mai mulți membri ai guvernului, Friedrich a început un turneu politic în provinciile de dincolo de Dunăre.

Din vorbiriile rostite extragem următoarele: Preponderanța politică a orașului Budapesta trebuie să înceteze și viitorul guvern maghiar trebuie să se bazeze pe puterile maghiare din provincii.

Guvernul nu va suferi înscenarea de proclamații, și orice fel de izbucniri ale teroarei albe vor fi suprimate cu toată asprimea forței.

La Alba-Regală primul ministru ungar a rostit un mare discurs în care între altele a declarat: Înainte de aceasta cu cinci săptămâni am fost guvernul, Ungaria nu era decât o ruină și un

dezastru. Aceasta ne-a fost moștenirea ce ne-au lăsat-o strămoșii. Datoria noastră ar fi acum curățirea ariei de ruine. Dar în câteva zile omul nu poate să facă nimic.

Privind în urmă nu vedem decât ruine, toate acestea sunt urmări sângeroase și păcătoase ale călăuzirii prin care am trecut.

În față avem însă tabloul unei Ungarii curățite de păcate, o generație maghiară cinstită și încrezătoare.

Noi nu suntem antisemiți, ci suntem creștini. Manifestațiunile instantanee, ale masselor sunt de-a dreptul de natură gravă, dar pentru acestea nu trebuie să luăm vre-o răspundere. Aceste manifestații au avut însă caracter antisemit, ci erau mai degrabă izbucniri legitime în contra comunistilor. Sau întâmplat multe incidente; au fost poarte atacați evreii, dar cine e de vină oare, dacă de aproape fiecare comisar comunist a fost evreu? În toate aceste cazuri, nu se poate susține, că am tolerat progromuri, s'au izbucniri ale teroarei.

Regimul comunist dispărut a amestecat căminul; otrava lui se află încă acolo și trebuie să înceapă o purificare sufletească.

Budapesta sub regimul comunist, devenea un depozitar de imaginație a gunoierului internaționalist. Cu preponderanța și perfectă organizare, el a ajuns într-o bună zi să controleze întreaga provincie maghiară, neputând să reziste la neputințoasă și luptă de orice natură în diriguirea țării.

De acum provincia trebuie să ocupe rolul pe care are dreptul din punctul de vedere al națiunii, păstrându-și tot deodată independența față de Budapesta. Țara va trebui de organizată, unind 3-4 județe vom alege în fiecare lor câte un guvernator. În localitatea respectivă guvernatorul se va afla și comandamentul militar regional.

Budapesta nu va mai pune nici odată picul pe gâtul resturilor țării.

M-au întrebat mulți, de ce nu am chemat în guvern și pe vr'un șef al socialistilor.

Când nu am făcut acest lucru, nu am putut escluderea muncitorimeii dela viața noastră în materie politică. Am trimis însă în țară muncitorilor, că în cazul când primesc o putere pe punctul de vedere al politicii naționale, îi aștept cu brațele deschise.

Și nu vreau să împart puterea guvernării cu socialdemocrația internaționalistilor și cu socialistii cari cer azi loc în guvern. Cu puțin mai înainte bolșevicii. Cu puțin mai înainte bolșevicii. Cu puțin mai înainte bolșevicii.

Cu puțin mai înainte bolșevicii. Cu puțin mai înainte bolșevicii. Cu puțin mai înainte bolșevicii. Cu puțin mai înainte bolșevicii. Cu puțin mai înainte bolșevicii.

O desmințire.

Chișinău. Se desminte fantastica știre apărută în „L'Orient“, că în prima zi a venirii americanilor în Chișinău, au fost înținși 1600 oameni morți de foame. Această știre nu poate corespunde adevărului, deoarece e îndeobște cunoscută că în Chișinău înfloritoare în care se află Basarabia, punct de vedere al producției solului.

TELEGRAMS.

Perspectiva unui guvern Maniu.

București 12. — Regele și toate personalitățile politice marcante, au sosit ieri la București, pentru a delibera asupra posibilității de a se da o soluție favorabilă pentru țară, actualei crize politice.

Speranța, că se va reuși să se formeze un guvern național de concentrare sub președinția dlui Maniu se întărește, deși deocamdată nu se poate ști nimic precis relativ la modul cum va fi format noul cabinet.

Consiliul Dirigent și viitoarea politică a României Mari.

— Declarațiile dlui Maniu. —

Sibiu 12. — D. I. Maniu, președintele Consiliului Dirigent a sosit ieri dimineața la Sibiu, din Sinaia.

După amiază la orele 3 membrii Consiliului Dirigent s'au întrunit la o ședință, în care d. Maniu a făcut o expunere asupra crizei de guvern din București și a expus o serie de propuneri cu privire la atitudinea definitivă a Consiliului Dirigent în chestia viitoarei politici externe a României Mari.

În aceeași zi seara d. Maniu s'a reînnoțit la București, unde urmează să se dea o soluție crizei de guvern.

Sosirea dlui Clerk București.

București 12. Ieri dimineață a sosit la București d. Clerk, trimisul special al Conferinței de pace.

Înainte de amiază d. Clerk a făcut vizită dlui Brătianu și a cerut audiență la Rege.

Până acum nu a transpirat nimic cu privire la rezultatul convorbirii avute de d. Clerk, cu d. Brătianu.

Wilson și Turcia.

Salonic. Comisarul politic american la Constantinopol a remis sultanului o telegramă a președintelui Wilson, care cere ca Turcia să ia măsuri urgente pentru încetarea măcelurilor din Armenia.

În caz contrariu președintele Wilson va renunța la aplicarea în fapt la clauza din programul său, care prevede garantarea suzeranității Turciei, asupra teritoriilor locuite de mohamedani.

Antanta dispusă să reînceapă tratative cu republica sovietică.

Viena 12. Din Berlin se anunță că în urma înfrângerii totale suferite de armata Colceag din partea bolșevicilor, Antanta e din nou dispusă să înceapă tratative cu republica sovietică.

Aceasta mai cu seamă pentru motivul că alaltaeri a sosit la Paris o radiogramă din Moscova, care spune că republica rusească e aplicată a începe tratative.

Nauen. Sovietul lucrătorilor și soldaților din Petrograd a adoptat moțiunea prin care comisarii poporului sunt împuterniciți să între în tratative de pace cu Antanta, pe baza propunerilor făcute de Aliați.

Muniții germane pentru Cehoslovacia.

München. Cu învoirea Antantei. Germania a expediat Cehoslovaciei 30,000 puști, sistem Mauser, 10,000 cartușiere, 200 mitraliere, 500 proiectoare.

Imprumutul ministerului de finanțe.

București 12. Ministerul de finanțe a contractat la Banca Națională un nou împrumut de un miliard.

Înaintarea armatelor Petliura-Denikin.

Din Odesa se anunță, că între armatele albe și roșii s-a dat erii o crâncenă luptă lângă orașul Birzule din Ucraina, și s-a sfârșit cu înfrângerea bolșevicilor.

La Odesa, Camenita și alte centre importante ale Ucrainei au avut loc mari serbări cu prilejul recuceririi Kievului.

Bolșevicii se retrag spre Nipru. Denikin a cucerit punctul important al înălțării mai multor căi ferate, gara Contop. Pe linia Voronez-Moscva stau de pază armatele polone, dela Kiev la Nistru sunt ucrainenii, iar în sud până la Don sunt trupele lui Denikin.

După ultimele știri, toată armata lui Denikin trece sub comanda lui Petliura.

Ultima oră.

Presa franceză despre decisiile Conferinței.

Paris. Matin scrie:

Starea de spirit a aliaților noștri este identică. Ei ar fi admis ca clauze asigurând protecțiunea minorităților să fie înscrise în pactul națiunilor și ca atare aplicabile nu numai micilor state ci și celor mari, ceea ce ar fi de o extremă oportunitate. Ceea ce nu pot tolera însă este acest fel de tutelă a marilor puteri asupra celor slabi, ceea ce este destul de staniu și de contrariu principiilor expuse de aliați.

Nu-i decât regretabil că Franța, a cărei situațiune pe continent depinde în mare parte de relațiunile sale intime și de încredere cu Statele create sau întărite din orientul Europei se angajează într-o politică de batjocură atât de contrară adevăratelor ei interese.

Conferința favorabilă cererilor României

București 12. Regele a sosit în capitală.

Demisia guvernului nu s'a putut produce încă, deoarece în ultimul moment a sosit din Paris, o telegramă favorabilă cauzei României.

O radiogramă trimisă din Malta, anunță că Consiliul suprem se află în măsură să dea satisfacție punctelor arătate în desideratul înmănat conferinței de România.

„Viitorul“ spune ca desideratul în chestiune și de care vorbește telegrama din Malta, nu poate fi decât memoriul pe care delegația română din Paris, l-a prezentat Conferinței odată cu declarația prin care se refuză semnarea tratatului, N.

București 12. Delegații români și maghiari au fost absenți la semnarea tratatului de pace cu Austria, întru cât consiliu refuzase alternativa semnării tratatului, cu rezerva transitului și minorităților.

— POȘTA REDACȚIEI. Vaseliana Popoviciu. Bârzava. Colecte speciale noi nu trimitem. Intocmiți dv. o colecție, provăzută cu sigilul parochial și cel al secretariatului comunal. În toate sat-tele s'a procedat la f. l. REDACȚIA.

Cenzurat: Dr. S. Miclea

Școala civilă de stat din Lipova.

Nr. 33—1919.

AVIZ.

Inscrierile la școala civilă de stat din Lipova, cu 4 clase pentru băieți, se încep în zilele de 16—20 Septembrie a. c. între orele 8—12 a. m.

Elevii însoțiți de părinții lor să se prezinte la direcțiunea școlii (Etagiul II) aducând cu ei: 1. atestat școlar, 2. extras de botez și 3. atestat de vaccinare. Taxa: 20 lei, didactru 40 lei, pentru fondul de pensie 4 lei, pentru mijloace de învățământ și mobilar 3 lei, excursiuni 1 leu, biblioteca 2 lei: Total 75 lei.

DIRECȚIUNEA.
Șo 447—2**Publicațiune de licitație.**

În ziua de 25 Octombrie a. c. ora 10 a. m. se va ține la herghelia de stat în Mezöhegyes o licitație cu oferte pentru asigurarea spălării și reparării rufelor impiegiatilor (foști oficerii, suboficerii, etc.) a rufărilor spitalului și a copiilor de herghelie, pe durata unui an, începând cu 1 Ianuarie 1920.

Asupra condițiilor se pot avea informații la comanda hergheliei de stat, tot acolo se dau și blanchetele pentru oferte.

Mezöhegyes, la 2 Septembrie 1919.

Comanda hergheliei de stat
în Mezöhegyes.Văzut: I. IARCA Co 452—3
Delegatul Consil. Dirigent.**Publicațiune de licitație.**

În ziua de 22 Octombrie a. c. ora 10 a. m. se va ține o licitație publică cu oferte pentru asigurarea menajului pe seama bolnavilor, infirmilor și a altor persoane cu drept la menaj, dela spitalul hergheliei de stat în Mezöhegyes, — conform ordinilor medicului à la carte, pe durata unui an, începând cu 1 Ianuarie 1920.

Asupra condițiilor se pot avea informații la comanda hergheliei, tot acolo se pot avea și blanchetele pentru oferte.

Mezöhegyes, la 4 Septembrie 1919.

Comanda hergheliei de stat
în Mezöhegyes.Văzut: I. IARCA Co 451—3
Delegatul Consil. Dirigent.**Vie de vânzare.**

În comuna Covăsinți podgoria Aradului se află de vânzare o vie domnească de prima calitate 7 jugăre catastrale cu rod cu tot care va fi cca 150 hcl vin, vilă cu etaj cu 7 chilii, aranjament și verandă mare.

Pivniță separată, 250 hcl buți bune, preșuri mașină de zdrobit struguri și toate recvizitele necesare.

Via e situată pe deal în fața soarelui și e unul dintre cele mai frumoase locuri de vilegiatură

Tot acolo se poate prelua și 100 hcl vin prima calitate din anul trecut.

Toate aceste le vând cu un preț foarte ieftin. Adresa se capătă dela administrația acestei foi. Vu 419—5

**PANGLICĂ TREICOLOR
ȘI STEAGURI NAȚIONALE**

SE AFLĂ DE VÂNZARE LA:

LIBRĂRIA DIECEZANĂ
ARAD, STR. FRANCISC-DEÁK NRUL 35.

— Revânzătorii beneficiază rabat. —

Li 446—3

PRIMĂRIA ORAȘULUI ARAD.

Nr. 401—1919.

CONCURS

La școala civilă și școlile primare comunale cu limba de propunere română, devenind vacante 4 (patru) posturi, 2 pentru limba română și istorie, 1 pentru matematică, științele naturale și 1 pentru desen) pentru profesori de școli civile; mai departe 6 (șase) posturi pentru învățători și 6 (șase) posturi pentru învățătoare la școlile primare pentru îndeplinirea cărora public concurs.

Profesorii ordinari dela școlile civile vor primi conform ord. min. nr. 35400—1912 următoarea dotație: 2000 (două mii) cor. salar începător, 640 (șasesutepatruzeci) cor. relut începător de locuință, precum și cvincvenalele legale de câte 200 - 200 cor.

Învățătorii și învățătoarele dela școlile primare, vor primi amăsurat art. de lege XVI din 1913: 1200...1200 (una mie două sute) cor. salar începător și 480 (patrusuteoptzeci) cor. relut începător de locuință.

Atât profesorii școlii civile, cât și învățătorii și învățătoarele dela școlile primare se vor împărtași cu competențele corespunzătoare anilor lor de serviciu, în conformitate cu ordonanțele legale în vigoare.

Se pretinde cunoașterea perfectă a limbii române atât dela recurenții școlii civile, cât și dela cei dela școlile primare.

La cerere să se adnezeze: diplomă, extras de botez, atestat de identitate, sanitar, precum și eventuale atestate de serviciu.

Recursele vor fi înaintate eforiei școlare a orașului Arad, cel mult până la 24 Septembrie a. c.

Arad, 13 Septembrie 1919.

(L. S.)

Dr. Robu primar,
prezidentul eforiei școlare.**„ARĂDANA”**

societate comercială și industrială pe acțiuni.

Aducem la cunoștința acționarilor noștri comercianți, că ne-a sosit

sticlă de geamuri,

în diferite mărimi.

A 438

Hârtie de împachetat SUPERIOR albă de vânzare în mic și mare la firma: „HERMES”, întreprindere de comisiuni, ARAD. str. Luther nr. 1. He 385

AVIZ.

Corpul VII Armată are nevoie de 100.000 kgr. brânză.

Condițiunile de furnituri se pot citi în „Gazeta Oficială” publicată în nr. 52 din Septembrie 1919.

Caietul de sarcini (condițiunile de livrare) se poate vedea la sediul Diviziei 21 din strada Ferdinand 10. (Serviciul intendenței). Bu 436-3

LA DOMENIUL

**ARCHIDUCELUI IOSIF
în „BANCUT”**

(JUDEȚIUL ARADULUI) SE AFLA

sămânță nobilisată

DE: GRAU, ORZ DE PRIMAVARA, OVAS ȘI CUCURUZ (PORUMB) PRECUM ȘI ALTFEL DE SĂMÂNȚĂ. A 422—3

CURELE ORIGINALE

pentru mașini de tot felul
de sortiment se află la

FRĂȚII BURZA, ARAD.

Bu 388—5

„GLORIA”
societate comercială și industrială, anouă
în Lipova, strada Principală.

AVIZ.

S'a înființat cu un capital societate
500.000 cor. zis cincisute mii cor.

Se ocupă: cu afaceri comerciale,
import și export, cu întreprinderi industriale
cu afaceri de economii și comisionare.

Go 441—3

DIRECȚIUNEA

Nr. 808—1909

CONCURS.

Subscrisa antistie comunală prin
ceasta deschide concurs pentru un post
subsecretar și un post de scrietor.

Salarul subsecretarului e 500 (cincisute) cor., iar salarul scrietorului 400 (patrusute) cor. lunar.

Dela subsecretar se pretinde să aibă praxa trebuincioasă pentru a lucra independent, mai ales să se priceapă bine la arcont și încassarea dărilor. La acest post pot candida indivizi de orice naționalitate, însă se pretinde, să poseadă și limba română.

Scrietorul să aibă praxa de canchier și să fie de naștere român.

Doritorii, cari voiesc să ocupe posturile amintite, să-și înainteze cererea cu documentele necesare, la primăria de oraș

Socodor (Székudvar), la 4 Septembrie

IOAN VARGA DUMITRU M. S.
pr. secretar. primar.

Pi 443

Țigla de vânzare

Trimit țigla mare și mică de
și Lugoș cl. I. cu vagonul la
gară cu preț ieftin.

TEODOR VULP

depozit de țigla, lemne de edificare
scânduri. ORAȘTIE. Vu 438

Meseriaș independent

scopul de a se căsători cu o damă fără copii
cam de 50 de ani. Cele de religia gr.-or. și
române sunt preferite. Se primesc numai
adresa precisă și provăzute cu fotografie în
anonț alui ȘTEFAN WALLINGER str. Lăzăr
A 448

PREPARATUL CEL MAI IDEAL, CONTRA

ASUDATULUI DE MÂNI ȘI DE PIERDERE

E PREPARATUL
PUDRA „ANOSMIN” prețul — — — —
SPIRITUL „ANOSMIN” prețul — — — —
USCĂ, ÎNCEATĂ MIROSUL ÎNDA
ÎNCEATĂ ASUDATUL.

Preparatele de sus le prepară con-
ducătorul farmaciei RÓZSNYAL.

IULIU ASMANY, farma

ARAD, colțul pieței Libertății
și colțul străzii Eötvös. No 211-40

STEAGURI NAȚIONALE

se află de vânzare
în diferite mărimi

LIBRĂRIA
CONCORDIA

Arad, str. Francisc

Comandele mai mari pentru plăși
expediază prin curier.

— Revânzătorilor acordăm rabat

Li 293